

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

А. Кириченко

29 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКС 1. ВСТУП ДО ФАХУ ТА ПРОФЕСІЙНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет економічний

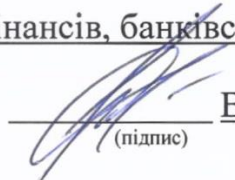
(назва факультету)

Розробник: Сибірцев Володимир Васильович, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

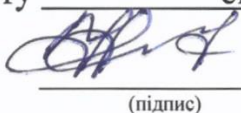
Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Володимир СИБІРЦЕВ
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5,4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		32 год	4 год
		Практичні, семінарські	
		32 год	4 год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		86 год	142 год
		Вид контролю	
залік			

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Вступ до фаху та професійна доброчесність» – ознайомлення здобувачів з основами майбутньої спеціальності та особливостями підготовки кваліфікованих бакалаврів у галузі фінансів; формування у здобувачів комплексного розуміння системи взаємозв'язків у фінансовій системі країни та окремо у сферах професійної діяльності фінансистів, а також доброчесності та антикорупції.

Головними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення еволюції фінансів;
- розгляд сутності, форм та функцій грошей;
- вивчення сутності та видів надходжень і видатків;
- вивчення теоретичних основ побудови фінансової системи держави;
- розгляд бюджетного процесу в Україні;
- вивчення теоретичних основ побудови податкової системи держави;
- розгляд сутності, суб'єктів та структури фінансового ринку;
- розгляд сутності, джерел і форм заощаджень та інвестицій;
- вивчення основ фінансової безпеки;
- розгляд цифрових технологій у сфері фінансів;
- ознайомлення здобувачів із ключовими поняттями доброчесності та антикорупції;
- розгляд сутності професійного розвитку та етапів кар'єрного зростання фахівців у сфері фінансів.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, навчальна дисципліна «Вступ до фаху та професійна доброчесність» вивчається за умов відсутності визначених пререквізитів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК13. Здатність проводити оцінку ризиків у сфері фінансів, банківської справи і страхування та обґрунтовувати рішення стосовно корегування наслідків їх впливу та мінімізації фінансових втрат.

Програмні результати навчання

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР26. Застосовувати отримані теоретичні знання й практичні навички для прогнозування наслідків впливу ризиків у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку.

ПР27. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Генезис і еволюція фінансів

1. Поява терміну «фінанси».
2. Еволюція розуміння сутності фінансів.
3. Історичний розвиток фінансів.

Тема 2. Сутність, форми та функції грошей

1. Гроші як загальний еквівалент.
2. Форми грошей та їх природа.
3. Функції грошей.

Тема 3. Надходження і видатки

1. Сутність та види надходжень.
2. Види і характеристика видатків.

Тема 4. Фінансова система

1. Сутність поняття «фінансова система».
2. Банківська система та послуги.
3. Небанківські фінансові установи.
4. Страхування: сутність, зміст, види.

Тема 5. Податкова система

1. Побудова податкової системи країни.
2. Податки та їх види.
3. Податкові пільги.

Тема 6. Заощадження та інвестиції

1. Сутність, джерела і форми заощаджень та інвестицій.
2. Депозит: види, особливості, розміщення.

3. Інвестиції: види, стратегії, ризики.
4. Пенсійне забезпечення населення.

Тема 7. Фінансова безпека та ризики

1. Поняття та види фінансових ризиків.
2. Фінансове шахрайство.

Тема 8. Цифрові технології у сфері фінансів

1. Роль і місце цифрових фінансів у цифровій економіці.
2. Цифрові технології у банківській сфері.
3. Цифрові технології у страхуванні.

Тема 9. Добросесність та антикорупція

1. Теорія корупції та добросесності.
2. Застосування інструментів та механізмів для трансформації різних сфер функціонування закладів вищої освіти на засадах прозорості та добросесності.

Тема 10. Професійний розвиток і кар'єрне зростання у сфері фінансів

1. Професійна освіта. Концепція академічної добросесності в освіті.
2. Сутність, завдання, етапи професійного розвитку.
3. Основи планування кар'єри у сфері фінансів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем навчальної дисципліни	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Генезис і еволюція фінансів	12	2	2			8	14					14
Тема 2. Сутність, форми та функції грошей	16	4	4			8	14					14
Тема 3. Надходження і видатки	18	4	4			10	14					14
Тема 4. Фінансова система	16	4	4			8	16	1	1			14
Тема 5. Податкова система	16	4	4			8	14					14
Тема 6. Заощадження та інвестиції	18	4	4			10	16					16
Тема 7. Фінансова	18	4	4			10	14					14

безпека та ризики												
Тема 8. Цифрові технології у сфері фінансів	12	2	2			8	16	1	1			14
Тема 9. Добросесність та антикорупція	12	2	2			8	16	1	1			14
Тема 10. Професійний розвиток і кар'єрне зростання у сфері фінансів	12	2	2			8	16	1	1			14
Усього годин	150	32	32			86	150	4	4			142

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Генезис і еволюція фінансів	2	
2	Тема 2. Сутність, форми та функції грошей	4	
3	Тема 3. Надходження і видатки	4	
4	Тема 4. Фінансова система	4	1
5	Тема 5. Податкова система	4	
6	Тема 6. Заощадження та інвестиції	4	
7	Тема 7. Фінансова безпека та ризики	4	
8	Тема 8. Цифрові технології у сфері фінансів	2	1
9	Тема 9. Добросесність та антикорупція	2	1
10	Тема 10. Професійний розвиток і кар'єрне зростання у сфері фінансів	2	1
	Разом	32	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Генезис і еволюція фінансів	8	14
2	Тема 2. Сутність, форми та функції грошей	8	14
3	Тема 3. Надходження і видатки	10	14
4	Тема 4. Фінансова система	8	14
5	Тема 5. Податкова система	8	14
6	Тема 6. Заощадження та інвестиції	10	16
7	Тема 7. Фінансова безпека та ризики	10	14
8	Тема 8. Цифрові технології у сфері фінансів	8	14
9	Тема 9. Добросесність та антикорупція	8	14
10	Тема 10. Професійний розвиток і кар'єрне зростання у сфері фінансів	8	14
	Разом	86	142

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Вступ до фаху та професійна доброчесність» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;
- виконання творчих завдань (складення кросвордів, ребусів, фінансові ігри за тематикою дисципліни).

Теми індивідуальних завдань:

1. Історичні передумови виникнення науки про фінанси.
2. Сутність фінансів як історичної категорії.
3. Ознаки нормальної і кризової фінансової ситуації в країні.
4. Сфери та ланки фінансової системи України.
5. Склад фінансових органів та інститутів.
6. Загальні риси фінансових систем розвинутих країн світу.
7. Проблеми розвитку фінансової системи в Україні.
8. Фінанси державних підприємств і організацій.
9. Фінансова політика держави.
10. Аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на фінансову політику країни.
11. Огляд нормативно-правового забезпечення щодо функціонування окремих сегментів фінансового ринку.
12. Цілі грошово-кредитної політики, інструменти впливу.
13. Типи фінансової політики: жорстка регламентація; помірна регламентація; політика мінімальних обмежень.
14. Соціально-економічна характеристика державного бюджету.
15. Етапи бюджетного процесу.
16. Шляхи подолання бюджетного дефіциту.
17. Становлення та розвиток податкової служби України.
18. Відповідальність платників як засіб боротьби з ухиленням від сплати податків.
19. Характерні ознаки та види комерційних банків України.
20. Банківські послуги – перспективне джерело зростання доходів комерційних банків.
21. Проблеми стабільності комерційних банків в Україні.
22. Формування та розвиток комерційних банків в Україні.

23. Сучасний стан комерційних банків в Україні та шляхи його зміцнення.
24. Основи функціонування Національного банку України.
25. Стан банківської системи України.
26. Забезпечення стійкості банківської системи.
27. Історичні аспекти розвитку страхування.
28. Формування і розвиток теорії страхування.
29. Шляхи оптимізації видів добровільного і обов'язкового страхування в Україні.
30. Діяльність страхових посередників на страховому ринку України.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Вступ до фаху та професійна доброчесність» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних робіт, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стадій;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи; заняття із використанням ІКТ. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення різних видів робіт: Kahoot, Mentimeter, Crello, Trello, Canva, M.E.doc.
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: залік.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 100 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 50 балів, за другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Здобувач має можливість отримати додаткові заохочувальні бали за: виступ з доповіддю на секційному засіданні науково-практичної конференції, публікацію статей, тез за тематикою дисципліни, участь в олімпіадах за спеціальністю, участь у конкурсі студентських наукових робіт, участь у наукових гуртках, участь в грантових проєктах за напрямом дисципліни, публікаційну активність на офіційних сторінках кафедри за тематикою дисципліни та за проходження сертифікатних програм, майстер-класів, семінарів, тренінгів.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти протягом семестру, та кількість балів за виконання підсумкової залікової роботи додається і разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	Незараховано	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Банківська система: *навчальний посібник* / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блашук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 580 с.
2. Банківська система: *підручник* / О. М. Тридід, Б. В. Самородов, І. М. Вядрова та ін. Львів: Новий Світ-2000, 2023. 536 с.
3. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система : *навч. посіб.* Нац. унт біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
4. Бюджетна система України: *навчальний посібник в схемах і таблицях* / С.В. Качула, Г.Є. та ін. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
5. Бюджетна система: *підручник* / за ред. В.Г. Дем'янишина. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 460 с.
6. Бюджетна система: *підручник* / І.В. Алексєєв та ін. ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 399 с.
7. Бюджетна система в таблицях і схемах : *Навчальний посібник* / Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В. Львів : Видавництво: Апріорі, 2017. 180 с.
8. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : *підручн.* Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
9. Василик О. Д. Теорія фінансів: *підручник*. К.: НІОС. 2000. 416 с.
10. Внукова Н.М., Успенко В.І. Фінанси: вступ до фаху. *Навчальний посібник*. Харків: БУРУН і К, 2005. 352 с.
11. Вовчак О. Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит : *навчальний посібник*. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
12. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: *навч. посіб.* Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
13. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: *навчальний посібник*. Одеса, 2018. 262 с.
14. Захарченко Н.В. Інвестування: *навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи*. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
15. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : *монографія*. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 420 с.
16. Казначейська система: *підручник* / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364с.
17. Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В. Фінансовий ринок : *підручник*: у

2 т. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.

18. Когут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: *практичний посібник*. Київ, Консалтингова компанія «СІДЖОН», 2021, 368с.

19. Кузь В.І. Податкова система: *навч. посіб.* Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

20. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : *навч. посіб.* Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Ексклюзив Систем, 2022. 307с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/11960>.

21. Новітні технології управління персоналом: *навч. посіб.* І. М. Сочинська-Сибірцева, О. В. Сторожук, А. О. Доренська. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 278 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13256>

22. Основи банківської справи: *навч. посіб.* / В. В. Іващенко, І. Ш. Невлюдов, Г. А. Краснобрижа та ін.. Київ: Кондор, 2021. 150 с.

23. Професійний розвиток персоналу підприємств у країнах Європейського Союзу: *посібник*. Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев, С. О. Леу. Київ: ІІТО НАПНУ. 2015. 176 с.

24. Савіна Л.О. Фінансовий аналіз у комерційному банку: *навч. посіб.* Київ: Кондор, 2021. 190 с.

25. Світлична В.Ю. Гроші і кредит : *підручник*. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.

26. Сибірцев В. В., Подплетній В. В., Кравченко В. П. Формування безпекового середовища ведення банківської діяльності в Україні. *Журнал Актуальні питання у сучасній науці. Наукові перспективи: Серія Економіка*. № 1(19) 2024. С. 64-71. (категорія «Б») URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7307>

27. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: *навчальний посібник*. Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.

28. Сосновська О. О. Страхування: *навчальний посібник*. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

29. Стечишин Т. Б., Малахова О. Л. Банківська справа: *навчальний посібник*. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 404 с

30. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: *підручн.* К.: Алерта, 2017. 406 с.

31. Томнюк Т. Л. Податкова система: *навчальний посібник*. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

32. Фадєєва І. Г., Сибірцев В. В., Момот О.М. Роль стратегічного фінансового управління у забезпеченні конкурентоспроможності фінансових установ. *Економіка, фінанси, право*. 2023. №11. С.126-129.

33. Фінанси: *навчальний посібник* / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
34. Фінанси. *Підручник* / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
35. Фінанси: *навч. посіб. для здобувачів вищих навчальних закладів* / М.П. Волохова, Ж.Б. Гарбар, Т.О. Журавльова, В.В. Коваль, В.М. Лисюк, Н.Л. Шлафман. – Одеса: Фенікс, 2014. – 226 с.
36. Хомутенко А. В. Сучасна парадигма управління державними фінансами України : *монографія*. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 384 с.
37. Чуйко Н. Г., Владимиров К. М. Місцеві фінанси: *навч. посіб.* Херсон: Олді-плюс, 2021. 352 с.
38. Шаульська Л.В. Людські ресурси нової економіки: ключові компоненти та ефективність регулювання. *Економіка і організація управління*. 2018. №4(32). С.7-16.
39. Щетинін А.І. Гроші та кредит: *навчальний посібник*: Дніпро. Університет митної справи та фінансів, 2019. 163с.

Додаткові:

1. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека: практичний посібник. Київ, Консалтингова компанія «СІДКОН», 2022, 316с.
2. Коляда Ю. В. Еволюція цифрової економіки / Коляда Ю. В., Кравченко Т. В. // Цифрова економіка : зб. матеріалів Нац. наук.-метод. конф., 4-5 жовт. 2018 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана» та ін.; оргком.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін. Київ : ХНЕУ, 2018. С. 199-201. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/25968>
3. Лопушняк Г., Милян Р. Вплив цифрових технологій на формування компетенцій управлінського персоналу. Інвестиції: практика та досвід. 2019. Вип. 24. С. 10-16.
4. Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України: монографія / І. О. Школьник, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Школьник, д-ра екон. наук, проф. І. І. Рекуненка. Суми: Сумський державний університет, 2017. 343 с.
5. Сибірцев В. В., Сочинська-Сибірцева І. М. Креативні технології адаптації персоналу в умовах форс-мажору. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. Вип. 8 (41).

с.49-55. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/8\(41\)/41_Sybirtsev.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/8(41)/41_Sybirtsev.html)

6. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплетний В. В. Дослідження особливостей функціонування банківської системи в умовах воєнного стану. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. Вип. 11(17). С.223-230 (категорія «Б») URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7307>

7. Скіцько В. І., Дідух І. В. Фінтех у сфері платежів: світовий досвід, тенденції та перспективи. Бізнес Інформ. 2020. №5. С. 402-408.

8. Слатвінська М. О. Податкові пільги як інструмент реалізації фіскальної політики. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. № 12 (74). С. 77-82.

9. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.

10. Швайко М. Л. Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України. Вісник Харківського наці. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія «Економічна». 2017. Випуск 92. С. 32–40.

11. Щокіна Є. Ю., Задорожнюк Н. О., Білоусова І. А. Система управління талантами в сучасних організаціях. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 43. С. 347-351. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrcr_2020_43_65

12. Kotsiurba O.Y., Sybirtsev V.V. Legal provision of alternative taxation systems for legal entities. Bulletin of East European University of Economics and Management 2023. № 2 (30). С. 87-101. (Index Copernicus, Google Scholar, Категорія «Б»). URL: <https://visnyksura.com.ua/en/ebooks/2023-2-30>

Законодавчі та нормативні документи:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15#Text>

3. Конституція України: Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Методика комплексної оцінки бідності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1785-12#Text>

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17#Text>

6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2121-14#Text>

7. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України; Бюджет,

Розподіл, Перелік від 03.11.2022 №2710-IX. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

8. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1023-12#Text>

9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/959-12#Text>

10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1560-12#Text>

11. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/40-15#Text>

12. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

13. Про національний банк України. Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/679-14#Text>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Антимонопольний комітет України: веб-сайт. URL: <https://amcu.gov.ua/>

2. Верховна рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

3. Державна казначейська служба України: веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>

4. Державна митна служба України: веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/>

5. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/>

6. Державна установа «Інститут економіки і прогнозування НАН України»: веб-сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>

7. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

9. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

10. Кабінет Міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

11. Міжнародний центр перспективних досліджень: веб-сайт. URL: <https://icps.com.ua/>

12. Міністерство економіки України: веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>

13. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України: веб-сайт. URL: <https://mspu.gov.ua/>

14. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України: веб-сайт. URL: <http://mtu.gov.ua/>

15. Міністерство соціальної політики України: веб-сайт. URL:

<http://www.msp.gov.ua>

16. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL:

<http://www.minfin.gov.ua>

17. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL:

<http://www.nbuv.gov.ua>

18. Національний банк України: веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>

19. Фонд державного майна України: веб-сайт. URL:

<https://www.spfu.gov.ua/>